

prindsen stod som 2den Prinds til Danmarks Throne, udgjorde Hans og Gemalindes Apanage tilsammen 74,000 Rbd. Ministeriet har nu vel ikke i disse Tilstørelser fundet tilstrækkelig Grund til at ændre paa ligesaa Meget for den nærværende høie Person, men jeg troer, at der af det saaledes Anførte vil fremgaae, at hvad der er bragt i Forslag, dog maatte turde være passende.

G. Winther: Endssøndt den Udtalelse, som den ærede Finantsminister har givet angaaende det Spørgsmaal, som jeg reiste, er tydelig nok, og der altsaa i den Henseende slet ikke kan være nogen Misforstaaelse med Hensyn til, at der virkelig for Fremtiden ikke mere kan være Tale om, at der kan ventes Pensioner af Staten for Personer, der have staaet i Tjeneste hos en apanageret fyrstelig Person, saa kan jeg dog ikke sige, at jeg er saa ganske rolig, ifald denne Bestemmelse ikke kommer til at finde sit Udtryk i selve Loven. Jeg har vel hørt, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn 3 Valgkreds (Rosenvorn) har udtalt, at de Motiver, der ledsage en Lov eller i ethvert Tilfælde de Udtalelser fra Ministeriets Side, som blive givne ved en Lovs Forelæggelse, altid vilde faae den Indflydelse, at Loven blev fulgt i den Måde, hvori den var forelagt; men der er desuovære en Lov, som han selv har underskrevet, med hvilken dette ikke har været Tilfældet, og det er nemlig Loven om Hartkornets Ligeliggjøreelse. 3 Motiverne dertil indeholdes netop visse Tilfagn om, at visse Udgifter skulde fordeles paa alt Hartkorn, men senere have to Ministre givet Resolutioner, som staae i en meget stærk Modsetning til disse udtalte Motiver. Jeg beklager, at Elgt kan finde Sted, men jeg seer, at det kan finde Sted, og derfor kan Ingen fortænke mig i, at jeg ogsaa i nærværende Lov savner en Bestemmelse af den omtalte Art. Jeg kan heller ikke indsee, at der kan komme nogen som helst Skade ud af, at en saadan Bestemmelse bliver indsat i Loven; det er vist og sandt, at der kan opstaae Misforstaaelser hos Folk, som have deres Fordeel af at misforstaae, og vi have hørt den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) udtale, hvor trykkende det er for Rigs-

dagen at skulle imødegaae sige Misforstaaelser, hvorved den udsættes for at synes ubarmhertig. Jeg troer ogsaa, at Regjeringen i den Henseende gjorde vel i at fritage os for at komme i en saadan ubehagelig Stilling, naar det kunde skee med saamegen Lethed som her. Der blev talt Udskilligt angaaende Størelsen af den Apanage, som her er bragt i Forslag; ogsaa jeg for mit Vedkommende har fundet, at det var en stor Sum, men det forekommer mig dog, at naar man seer hen til, at de Forhold, hvorunder Apanager nu bevilges, og hvorunder de før have været bevilgede, ere en Deel forskjelligt, er Summen maatte dog ikke uforholdsmæssig stor. Den Bestemmelse er jo saaledes nu netop gjældende, at der ikke mere skal udredes Pensioner efter en Apanages Dphør, og det Udvalg, som behandlede Pensioneloven, erklærede i sin Betænkning, at det for Fremtiden vilde være de apanagerede Personers Pligt at sørge for deres Hofbetjente, medens de havde Apanager, saaledes at deres Hofbetjente kunde være tjente dermed, uden at behøve at faae nogen Pension efter Apanagerens Dphør. Tager man Hensyn hertil, saa forekommer det mig ogsaa, at Staten, uden at være uoeconomisk, kan indrømme noget Mere, end den ellers kunde finde sig foranlediget til. Jeg har ogsaa forstaaet det saaledes, at der i denne Apanage, i disse 30,000 Rbd. for Danmarks Vedkommende, var indbefattet Alt, hvad denne høie fyrstelige Person kan vente sig af Staten, og jeg har en Støtte for denne min Antagelse deri, at der med Hensyn til Civillistens Fastsættelse ved Lov jo skal gaaes frem paa den Måde, at Alt nævnes deri. Der staaer nemlig i Grundlovens § 16, der indeholder Bestemmelsen om Civillisten, at „der ved fastsættes tillige, hvilke Slotte og andre Ståtselendele skulle henhøre til Civillisten.“ Naar man tager Hensyn hertil, og seer hen til, at der i tidligere Tider har, som allerede bemærket af den ærede Finantsminister, været indrømmet andre Fordele for apanagerede Personer, saa forekommer det mig ikke, at den her foreslaede Sum er for stor til en Familjes Underhold af den Størelse, som den her omhandlede. Jeg troer ogsaa, at vi ved at bevilge denne Apanage tillige stiltiende gjøre